

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA RACIBÓRZ**

z dnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na rok 2021**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020r. poz. 713 z późn.zm.) oraz art. 4¹ ust.1 i 2 i art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2019r. poz. 2277 z późn.zm.) po przeprowadzeniu konsultacji społecznych zgodnie z Uchwałą Nr XXII/300/2016 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 października 2016 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z Raciborską Radą Działalności Pożytku Publicznego lub organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 8 listopada 2016 r. poz. 5641).

**Rada Miasta Racibórz
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Racibórz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 01.01.2021r.

Załącznik do uchwały Nr

Rady Miasta Racibórz

z dnia 2020 r.

GMINNY PROGRAM

PROFILAKTYKI

I

ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW

ALKOHOLOWYCH

NA ROK 2021

RACIBÓRZ

SPIS TREŚCI

I.	Wprowadzenie.....	3
II.	Diagnoza lokalna	4
	1. Rynek napojów alkoholowych w Gminie Racibórz w latach 2016-2019	4
	2. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) w Raciborzu	4
	3. Nietrzeźwość w miejscach publicznych	5
	4. Działalność Miejskiego Centrum Profilaktyki „Drogowskaz” (MCP „Drogowskaz”) w Raciborzu.....	6
	5. Działalność profilaktyczna	6
III.	Cele Programu	7
IV.	Zadania i wskaźniki zaplanowane w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021	7
	1. Zwiększenie oferty pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, członków ich rodzin oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie	7
	2. Poprawa sytuacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej.....	8
	3. Ograniczenie skali występowania ryzykownych zachowań u dzieci i młodzieży	8
	4. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej na temat ryzyka zażywania środków psychoaktywnych	9
	5. Podniesienie stanu wiedzy z zakresu prawa dotyczącego reklamy, handlu i spożywania alkoholu.....	9
	6. Poszerzenie oferty pomocowej poprzez wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych działających na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	10
V.	Podmiot koordynujący i realizatorzy Programu	10
VI.	Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA)	11
VII.	Harmonogram realizacji Programu, źródła finansowania	11
VIII.	Sprawozdawczość	11

I. Wprowadzenie

Alkohol jako legalny towar rynkowy powodujący określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne jest przedmiotem zainteresowania ustawodawcy, który poprzez regulacje prawne stara się ograniczać skalę tych szkód oraz przeciwdziałać ich powstawaniu¹.

Aktem prawnym regulującym politykę państwa wobec alkoholu jest Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.).

Ustawa określa kierunki polityki państwa wobec alkoholu i zgodnie z jej zapisami realizacja działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin, a zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ (reklama i promocja napojów alkoholowych) i art. 15 (m.in. zakaz sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 roku życia) ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów i klubów integracji społecznej.

Zadania i sposoby ich realizacji określone w Programie na 2021 rok dostosowane są do lokalnych potrzeb oraz możliwości prowadzenia określonych form pracy, z uwzględnieniem posiadanych zasobów instytucjonalnych i kadrowych. Program przewiduje również współpracę z podmiotami zewnętrznymi.

Program adresowany jest do wszystkich mieszkańców Miasta Racibórz, w jakikolwiek sposób związanych z chorobą alkoholową, bądź zagrożonych prawdopodobieństwem jej wystąpienia.

Program ma charakter otwarty. W przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych lub nowych potrzeb, zadania w nim wyznaczone mogą zostać zmodyfikowane lub poszerzone.

Przy opracowywaniu niniejszego Programu uwzględnione zostały rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok oraz cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

¹ Katarzyna Łukowska, Katarzyna Okulicz – Kozaryn „Budowanie gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych z wykorzystaniem metod drzewa problemów – drzewa celów” Wydawnictwo Edukacyjne Remedium, Warszawa 2016, s. 9

II. Diagnoza lokalna.

1. Rynek napojów alkoholowych w Gminie Racibórz w latach 2016-2019.

Rynek napojów alkoholowych reguluje Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Poniżej zostają zamieszczone informacje dotyczące: wartości sprzedanego alkoholu, liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Racibórz.

Wartość alkoholu sprzedanego na terenie Gminy Racibórz oraz liczbę zezwoleń wydanych w Gminie Racibórz na przestrzeni lat 2016-2019 obrazują niżej zamieszczone tabele.

Tabela 1. Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w Gminie Racibórz.

Rok	Poza miejscem sprzedaży			Razem	W miejscu sprzedaży			Razem	Ogółem
	według zawartości alkoholu				według zawartości alkoholu				
	do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	powyżej 18%		do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	powyżej 18%		
2016	14	12	12	38	17	16	12	45	83
2017	19	22	19	60	9	5	6	20	80
2018	19	19	18	56	10	7	8	25	81
2019	10	9	11	30	16	11	8	35	65

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Racibórz

Tabela 2. Wartość (w zł) alkoholu sprzedanego na terenie Gminy Racibórz (na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych).

Rok	Do 4,5% (oraz piwa)	Od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	Powyżej 18%	Razem
2016	27 633 213,39	6 409 678,40	28 538 476,94	62 581 368,73
2017	27 675 868,30	6 943 766,90	28 972 895,56	63 592 530,76
2018	28 335 826,69	7 174 932,63	29 254 334,54	64 765 093,86
2019	31 129 853,81	7 821 211,19	32 980 674,60	71 931 739,67

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Racibórz

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) w Raciborzu na przestrzeni lat 2016-2019.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa na podstawie art. 4¹ ust. 3, ust. 4 i ust. 5 oraz art. 25, 25a i 26 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi. Zajmuje się inicjowaniem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem

problemów alkoholowych, integracją społeczną osób uzależnionych, a także podejmowaniem czynności zmierzających do zobowiązania osoby uzależnionej do podjęcia leczenia odwykowego.

Dane szczegółowe na temat jej działalności przedstawia poniższa tabela.

Tabela. 3. Działalność GKRPA w latach 2016-2019.

Rok		2016	2017	2018	2019
Liczba członków GKRPA		5	6	6	6
Liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno – motywujące		253	178	157	142
Liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego		75	69	63	54
Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno – motywujące:		196	195	186	160
w tym:	osoby pokrzywdzone doznające przemocy	73	98	96	87
	osoby stosujące przemoc	57	43	41	38
	świadkowie przemocy	66	54	49	35
Liczba wydanych postanowień dot. zaopiniowania wniosków przedsiębiorców o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.		38	31	36	28

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raciborzu

3. Nietrzeźwość w miejscach publicznych.

Na podstawie podpisanego 27 grudnia 2012 roku porozumienia pomiędzy Gminą Racibórz a Gminą Bytom osoby nietrzeźwe przebywające na terenie Gminy Racibórz przewożone są do Izby Wytrzeźwień w Bytomiu, która mieści się w ramach działalności Centrum Interwencji Kryzysowej i Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu.

Liczbę osób nietrzeźwych przewiezionych z terenu Raciborza do Izby Wytrzeźwień w Bytomiu oraz wartość świadczeń udzielonych przez Izbę obrazuje niżej zamieszczona tabela.

Tabela. 4. Świadczenia na rzecz osób nietrzeźwych przewiezionych z Gminy Racibórz do Izby Wytrzeźwień w Bytomiu.

Rok	2016	2017	2018	2019
Liczba osób przewiezionych przez Straż Miejską lub Policję do Izby Wytrzeźwień w Bytomiu	256	284	254	253
Koszt świadczeń na rzecz osób nietrzeźwych przewiezionych z Gminy Racibórz do Izby Wytrzeźwień w Bytomiu	44 575,15	47 981,80	45 448,21	42 018,64

Źródło: Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Racibórz

4. Działalność Miejskiego Centrum Profilaktyki „Drogowskaz” (MCP „Drogowskaz”) w Raciborzu.

W Raciborzu przy ulicy Londzina 46/5/5a i 7 funkcjonuje powstałe w 2006 roku Miejskie Centrum Profilaktyki „Drogowskaz”. W ramach jego działalności oferuje się mieszkańcom Raciborza bezpłatne poradnictwo z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii a także przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Głównym celem funkcjonowania MCP „Drogowskaz” jest podejmowanie interdyscyplinarnych, profesjonalnych i skoordynowanych działań, wykorzystując zarówno zasoby klientów i ich naturalnego otoczenia społecznego jak i instytucji pomagających. Takie założenie funkcjonowania pomaga osobom, korzystających z poradnictwa, odzyskać równowagę wewnętrzną i poczucie sprawstwa oraz pomaga w rozwiązywaniu problemów stanowiących podłoże sytuacji kryzysowych czy traumatycznych.

Zakres i ilość konsultacji udzielonych przez MCP „Drogowskaz” na przestrzeni lat 2016-2019 obrazuje niżej zamieszczona tabela.

Tabela. 5. Działalność Miejskiego Centrum Profilaktyki „Drogowskaz” w Raciborzu w latach 2016-2019.

Rok		2016	2017	2018	2019
Liczba porad, konsultacji ogółem		1541	1434	1422	1535
Liczba porad, konsultacji udzielonych w ramach przeciwdziałania alkoholizmowi,		337	334	344	361
w tym:	liczba porad dla rodzin, DDA	198	173	199	211
	liczba porad dla osób z problemem alkoholowym	139	161	145	150

Dane: Miejskie Centrum Profilaktyki „Drogowskaz” w Raciborzu

5. Działalność profilaktyczna.

Istotną rolę w zapobieganiu uzależnieniom pełni rola profilaktyki. Corocznie, w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wpisuje się zadania mające na celu ograniczenie występowania negatywnych zachowań dzieci i młodzieży, będących konsekwencją nadużywania alkoholu.

Na przestrzeni 2016-2019 roku działalność profilaktyczna dla dzieci i młodzieży w Gminie Racibórz przedstawia się następująco:

Rok		2016	2017	2018	2019
Działania	ilość podmiotów	20	20	16	17
	Organizacja szkolnych programów profilaktycznych, wysokość środków finansowych przekazanych na realizację zadania	81 610	81 034,67	70 260	69 138,76
Uczestnictwo w ogólnopolskiej	ilość podmiotów	13	13	13	12

kampanii profilaktycznej pod nazwą „Zachowaj Trzeźwy Umysł”	Wysokość środków finansowych przekazanych na realizację zadania	4 920	4920	4920	4428
Organizacja pozalekcyjnych zajęć o charakterze sportowo – profilaktycznych w ramach propagowania zdrowego sposobu spędzania czasu wolnego z realizacją programu profilaktycznego	ilość podmiotów	14	14	15	10
	wysokość środków finansowych przekazanych na realizację zadania	290 570	280 000	290 000	300 000
Organizacja wypoczynku letniego z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży	ilość podmiotów	9	5	7	7
	wysokość środków finansowych przekazanych na realizację zadania	90 000	90 000	80 000	100 000
Realizacja programów profilaktycznych z elementami opieki i wychowania dzieci i młodzieży	ilość podmiotów	4	4	4	3
	wysokość środków finansowych przekazanych na realizację zadania	240 000	240 000	240 000	190 000

Źródło: Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Racibórz.

III. Cele Programu

Celem strategicznym Programu w 2021 roku jest ograniczenie na terenie Gminy Racibórz zdrowotnych i społecznych skutków nadużywania alkoholu.

Celami szczegółowymi Programu są:

- 1) zwiększenie oferty pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, członków ich rodzin oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 2) poprawa sytuacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez udzielanie pomocy psychospołecznej;
- 3) ograniczenie skali występowania ryzykownych zachowań u dzieci i młodzieży poprzez realizację działań profilaktycznych;
- 4) poszerzanie oferty pomocowej poprzez wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych działających na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi i przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 5) zwiększenie świadomości społeczności lokalnej na temat ryzyka zażywania środków psychoaktywnych poprzez edukację publiczną;
- 6) podnoszenie kompetencji osób współrealizujących Program poprzez organizację różnych form szkoleniowych z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi.

IV. Zadania i wskaźniki zaplanowane w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021

1. Zwiększenie oferty pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, członków ich rodzin oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Zadania	Wskaźniki
1) Dofinansowanie/finansowanie zadań z zakresu pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie;	a) wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania; b) ilość osób korzystających z pomocy.
2) Finansowanie udziału w konferencjach, szkoleniach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji osób pracujących na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin w Gminie Racibórz;	a) wysokość środków finansowych przeznaczonych na podnoszenie kwalifikacji osób realizujących Program; b) ilość osób przeszkolonych.
3) Dofinansowanie prowadzonych działań terapeutycznych dla osób uzależnionych i nadużywających alkoholu dowożonych z terenu Raciborza do Centrum Interwencji Kryzysowej i Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu ;	a) ilość osób przewiezionych z terenu Raciborza do Centrum Interwencji Kryzysowej i Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu; b) wysokość środków finansowych przeznaczonych na świadczenia Centrum Interwencji Kryzysowej i Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu.
4) Opłacanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;	a) ilość badań przeprowadzonych przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu; b) wartość badań biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
5) Finansowanie lub dofinansowywanie lokalnych punktów konsultacyjnych.	a) liczba finansowanych lub dofinansowywanych punktów konsultacyjnych; b) wysokość środków przeznaczonych na działalność punktów konsultacyjnych.

2. Poprawa sytuacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez udzielanie pomocy psychospołecznej.

Zadania	Wskaźniki
1) Prowadzenie Miejskiego Centrum Profilaktyki „Drogowskaz” w Raciborzu (MCP „Drogowskaz”), w tym finansowanie wynagrodzenia osób udzielających porad, zakup niezbędnego wyposażenia, finansowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje osób udzielających porad;	a) wysokość środków przeznaczonych na działalność MCP „Drogowskaz”; b) liczba osób objętych poradnictwem w ramach działalności MCP „Drogowskaz”; c) liczba porad udzielonych w ramach działalności MCP „Drogowskaz”; d) liczba przeszkolonych osób.
2) Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem uzależnienia;	a) liczba osób przeszkolonych; b) liczba szkoleń i kursów specjalistycznych.
3) Opracowywanie lub zakup gotowych publikacji na temat alkoholizmu i zjawiska przemocy w rodzinie oraz upowszechnianie materiałów zawierających informacje o zadaniach i kompetencjach podmiotów świadczących pomoc w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	a) wysokość środków finansowych przeznaczonych na zakup materiałów edukacyjno – informujących; b) liczba zakupionych lub opracowanych materiałów edukacyjno – informujących.

3. Ograniczenie skali występowania ryzykownych zachowań u dzieci i młodzieży.

Zadania	Wskaźniki
1) Realizacja programów profilaktycznych w przedszkolach, szkołach i innych placówkach oświatowych, w tym programy rekomendowane przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania	a) liczba realizowanych programów profilaktycznych; b) ilość podmiotów realizujących działania; c) wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację programów

Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii;	
2) Organizacja lub dofinansowanie zajęć dla rodziców i opiekunów dzieci uczęszczających do placówek realizujących programy profilaktyczne;	a) liczba rodziców i opiekunów biorących udział w programach profilaktycznych; b) liczba działań adresowanych do rodziców.
3) Propagowanie zdrowego, alternatywnego sposobu spędzania czasu wolnego poprzez dofinansowanie zajęć pozalekcyjnych o charakterze sportowo – rekreacyjnym z realizacją programów profilaktycznych;	a) liczba podmiotów realizujących działania; b) liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach o charakterze sportowo – rekreacyjnych; c) wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację pozalekcyjnych zajęć o charakterze sportowo – rekreacyjnych.
4) Dofinansowanie programów profilaktycznych z elementami opiekuńczo – wychowawczymi;	a) liczba realizowanych programów profilaktycznych z elementami opiekuńczo – wychowawczymi; b) liczba dzieci i młodzieży biorących udział w programach profilaktycznych z elementami opiekuńczo – wychowawczymi; c) wysokość środków finansowych przeznaczonych na programy profilaktyczne z elementami opiekuńczo – wychowawczymi.
5) Współorganizacja/organizacja wypoczynku letniego i/lub zimowego dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Racibórz.	a) liczba podmiotów realizujących działania; b) liczba dzieci i młodzieży biorących udział w wypoczynku; c) wysokość środków finansowych przeznaczonych na współorganizację/organizację wypoczynku.

4. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej na temat ryzyka zażywania środków psychoaktywnych

Zadania	Wskaźniki
1) Prowadzenie lokalnych akcji profilaktycznych lub włączanie się w realizację kampanii ogólnopolskich;	a) wysokość środków finansowych przeznaczonych na lokalne lub ogólnopolskie kampanie profilaktyczne;
2) Organizacja różnych form szkoleniowych z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i przeciwdziałania przemocy w rodzinie;	b) ilość przeprowadzonych kampanii profilaktycznych;
3) Współpraca z lokalnymi mediami w zakresie działalności edukacyjno – informacyjnej z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i przeciwdziałania przemocy w rodzinie;	c) ilość zorganizowanych form szkoleniowych z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

5. Podniesienie stanu wiedzy z zakresu prawa dotyczącego reklamy, handlu i spożywania alkoholu

Zadania	Wskaźniki
1) Prowadzenie przez funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej prewencyjnych kontroli pod kątem: a) nieprzestrzegania zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych, b) wypełniania przez sprzedawców obowiązków nałożonych przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	a) liczba interwencji funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej pod kątem: – nieprzestrzegania zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych, – wypełniania przez sprzedawców obowiązków nałożonych przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6. Poszerzanie oferty pomocowej poprzez wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych działających na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania	Wskaźniki
1) Współpraca z podmiotami współrealizującymi Program poprzez wzajemne informowanie się o podjętych działaniach oraz ich efektach w ramach realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi; 2) Współpraca ze stowarzyszeniami i innymi podmiotami realizującymi Program: a) wspieranie finansowe i organizacyjne instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych realizujących zadania statutowe związane z profilaktyką alkoholową czy przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, b) współpraca i wspieranie ruchów samopomocowych; c) udzielanie rekomendacji;	a) liczba podmiotów biorących udział w realizacji Programu; b) wysokość środków finansowych przeznaczonych na dofinansowanie programów profilaktycznych w ramach ogłoszonych otwartych konkurach ofert na realizację zadań publicznych c) wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu.

VII. Podmiot koordynujący i realizatorzy Programu

Realizacja Programu koordynowana jest przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Racibórz.

Zadania Programu realizowane są poprzez:

- 1) pracowników Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta Racibórz;
- 2) zlecenie zadań placówkom oświatowym – w drodze zmiany dysponenta środków budżetowych;
- 3) zakupy i zlecenia zewnętrzne:
 - a) poprzez konkurs ofert na realizację zadania publicznego,
 - b) w trybie art.19 a Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2020r. poz. 1057 z późn. zm.)
 - c) poprzez zamówienia publiczne,
 - d) poprzez umowy zlecenia,
 - e) bez stosowania ustawy prawo zamówień publicznych.

W realizacji zadań Programu pracownicy Wydziału Spraw Społecznych współpracują z:

- 1) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raciborzu;
- 2) Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 3) Miejskim Centrum Profilaktyki „Drogowskaz” w Raciborzu;
- 4) Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Raciborzu;
- 5) Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Raciborzu;
- 6) Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Raciborzu;
- 7) Sądem Rejonowym w Raciborzu;

- 8) Komendą Powiatową Policji w Raciborzu;
- 9) Strażą Miejską w Raciborzu;
- 10) placówkami oświatowymi;
- 11) Centrum Interwencji Kryzysowej i Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu;
- 12) organizacjami pozarządowymi i kościelnymi.

VIII. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raciborzu (GKRPA)

W ramach realizacji zadań własnych gminy wynikających z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Prezydent Miasta Racibórz zarządzeniem powołuje Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W skład Komisji wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Ustala się następujące zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raciborzu:

- 1) za udział w zespołach prowadzących rozmowy motywacyjno – interwencyjne członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 140,00 złotych brutto.
- 2) za udział w posiedzeniach plenarnych członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 40,00 złotych brutto.

Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie listy obecności z posiedzenia Komisji.

IX. Harmonogram realizacji Programu, źródła finansowania

Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych zaplanowanych w budżecie Miasta Racibórz na rok 2021, stanowiących dochody z tytułu wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi są przeznaczone tylko i wyłącznie na finansowanie zadań związanych z realizacją gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, gminnego programów przeciwdziałania narkomanii oraz zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii.

X. Sprawozdawczość

Sprawozdanie finansowo - merytoryczne z realizacji Programu będzie integralną częścią rocznego sprawozdania budżetowego.

Sprawozdanie zewnętrzne z realizacji Programu zostanie przygotowane dla Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek kształtowania polityki społecznej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi.

Jednym z podstawowych zadań samorządu w tym zakresie jest tworzenie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Cele i zadania programu uwzględniają podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów. Wyznaczają również zadania w zakresie zapobiegania negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwania a także wspierają działalność w tym zakresie instytucji i organizacji społecznych.

Uchwała została pozytywnie zaopiniowana przez Raciborską Radę Działalności Pożytku Publicznego.